

Javaslat

A természetvédelemről szóló törvény 46. szakasz 2. bekezdése (Az SZK Hivatalos Közlönye, 36/09., 88/10., 91/10. – javítás és 14/16. sz.) és Magyarkanizsa község alapszabálya 47. szakasz 6. bekezdése (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 4/14. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 8/14., 4/16. és 15/16. sz.) alapján a Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület a Tartományi Természetvédelmi Intézet javaslatára 2017. _____ tartott ülésén meghozza az alábbi

RENDELETET

a Horgosi Park kertépítészeti természeti emlék védelmének megszüntetéséről

1. szakasz

E rendelet megszünteti a Horgosi Park kertépítészeti természeti emlék védelmét, mivel az elvesztette azokat a természeti értékeket, amelyek miatt védelem alá került.

2. szakasz

E rendelet hatályba lépésével hatályát veszti a Kanizsai Községi Képviselő-testület 1977. december 3-án kelt 01-4/77-13 számú határozata.

3. szakasz

Ez a rendelet a Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapjában való közzétételét követő nyolcadik napon lép hatályba.

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
Magyarkanizsa Község
Magyarkanizsai Községi Képviselő-testület
Szám: 02-_____/2017-I/B
Kelt: 2017. _____
Magyarkanizsa

Miloš Kravić,
a Községi Képviselő-testület elnöke

I n d o k o l á s

Előterjesztő: Községi Tanács

Jogalap: A természetvédelemről szóló törvény (Az SZK Hivatalos Közlönye, 36/09., 88/10., 91/10. – javítás és 14/16. sz.), Magyarkanizsa község alapszabálya (Magyarkanizsa Község Hivatalos Lapja, 4/14. – egységes szerkezetbe foglalt szöveg, 8/14., 8/2014., 4/2016. és 15/2016. sz.)

Indok: A Kanizsai Községi Képviselő-testület 1977. december 3-án kelt 01-4/77-13 sz. határozatával a Horgosi Parkot kertépítészeti természeti emlékként védelem alá helyezte. A Tartományi Természetvédelmi Intézet szakmunkatársai szakfelügyeletet végeztek a Horgosi Park Kertépítészeti Természeti Emlék védett természeti kincs állapota fölött, hogy a védelmet fölülvizsgálják, és ennek során azt állapították meg, hogy a védelem tárgya a nem kielégítő gondoskodás miatt lepusztulási folyamatoknak van kitéve, ezért már nem tesz eleget annak a követelménynek, hogy a természeti értékek szempontjából – a természetvédelemről szóló törvényben (Az SZK Hivatalos Közlönye, 36/09., 88/10., 91/10. – javítás és 14/16. sz.) foglaltak értelmében-védelmet élvezzen.

A természetvédelemről szóló törvény 46. szakaszában (Az SZK Hivatalos Közlönye, 36/09., 88/10., 91/10. – javítás és 14/16. sz.) foglaltak úgy rendelkeznek, hogy ha egy terület elveszíti azokat az értékeit, amelyek miatt védelem alá helyezték, az intézet az erről szóló okirat meghozójának javaslatot tesz a védelmet megszüntető aktus meghozatalára, az pedig az intézet javaslatának kézhezvételét

követő hat hónapon belül köteles a védelem megszüntetéséről szóló aktust hozni, és azt megküldeni az intézetnek, hogy törölni lehessen a védett természeti kincsek lajstromából. A hivatkozott szakasz 3. és 4. bekezdésében foglaltak előírják, hogy a védelmet megszüntető aktust meg kell küldeni a Köztársasági Földmérő Intézetnek, illetve a bejegyzésben illetékes szervnek, hogy törölje a telekkönyvben vagy ingatlan-nyilvántartásban szereplő följegyzést, majd az intézet a védelmet megszüntető aktus meghozatalát követő egy hónapon belül törölje a védett területet a védett természeti kincsek lajstromából.

Végrehajtja és határidő: Magyarokizsai Községi Képviselő-testület, 8. ülés

A teljesítéshez szükséges pénzeszközök forrása: A rendelet végrehajtásához pénzeszközökre nincs szükség.



2016

Број: 03-2278
Датум: 30.09.2016

111-635-4 СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КАЊИЖА

Предмет: Предлог за скидање заштите

Стручни сарадници Покрајинског завода за заштиту природе (у даљем тексту: Завод), полазећи од својих надлежности утврђених Законом о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 91/2010 - испр. и 14/2016), извршили су стручни надзор над стањем заштићеног природног добра Природни споменик вртне архитектуре „Парк у Хоргошу“ (у даљем тексту: Парк). Парк је стављен под заштиту Решењем СО Кањижа, бр. 01-4/77-13 од 03.12.1977. године («Сл. Лист Општине Кањижа», бр. 10/77).

Изласком на терен у циљу ревизије заштите утврђено је да је овај објекат услед небриге одавно изложен деградационим процесима те као такав више не испуњава услове да са аспекта природних вредности буде заштићен у смислу одредаба Закона о заштити природе.

Чланом 46. Закона утврђено је да, ако заштићено подручје изгуби вредности због којих је заштићено, Завод предлаже органу који је донео акт о заштити, доношење акта о престанку заштите.

Како је у поступку ревизије природних вредности подручја утврђено да предметни Парк нема природне вредности које би требало посебно штитити одредбама цитираног Закона, Завод предлаже да се донесе акт о престанку заштите.

У том смислу, сагласно члану 102. став 1. тачка 5. Закона израдили смо предлог акта о престанку заштите, који вам у прилогу достављамо.

Сагласно члану 46. став 2. Закона дужни сте да у року од шест месеци од пријема предлога овог Завода, донесете акт о престанку заштите и доставите га Заводу ради брисања из регистра заштићених природних добара. Завод ће у року од месец дана од дана доношења акта о престанку заштите брисати предметно заштићено добро из Регистра заштићених природних добара.

Став везан за природне вредности Парка нема никаквог утицаја на потребу да се он додатно уреди и сачува. Постојећа дендрофлора представља добру основу за хортикултурно уређење околине дворца, иако сама по себи нема посебну вредност за законску заштиту. У циљу пејзажно – архитектонске обраде простора парка, препорука је да се истраживачким радом покуша утврдити иницијално решење како би се методама обнове формирала смисаона и стилска целина објекта дворца и окружења.

У ПРИЛОГУ: 1. Нацрт акта о брисању заштите
2. Извештај са стручног надзора

Горан Крнчевић

помоћник директора

по овлашћењу директора
бр. 06-1702 од 18.07.2016.

Број: 03-1426
Дан: 25.07.2014.

ИЗВЕШТАЈ СА СТУЧНОГ НАДЗОРА НА ЗАШТИЋЕНОМ ПРИРОДНОМ ПОДРУЧЈУ ПАРК ДВОРЦА У ХОРГОШУ

Програмом рада Завода за 2014. годину планирана је ревизија заштите Парка у Хоргошу.

Парк је стављен под заштиту као Природни споменик вртне архитектуре Решењем СО Кањижа, бр. 01-4/77-13 од 03.12.1977. године («Сл. Лист Општине Кањижа», бр. 10/77).

Парк је подигао спахија Миклош Карас (Kárász Miklós) приликом изградње двораца која је трајала од 1746 до 1772. године. Зграда дворца у Хоргошу заштићена је као Споменик културе Решењем Покрајинског завода за заштиту споменика културе.

Изласком на терен у циљу ревизије заштите утврђено је да је овај објекат услед небриге одавно изложен деградационим процесима те као такав више не испуњава услове за стављање под заштиту у смислу Закона о заштити природе.

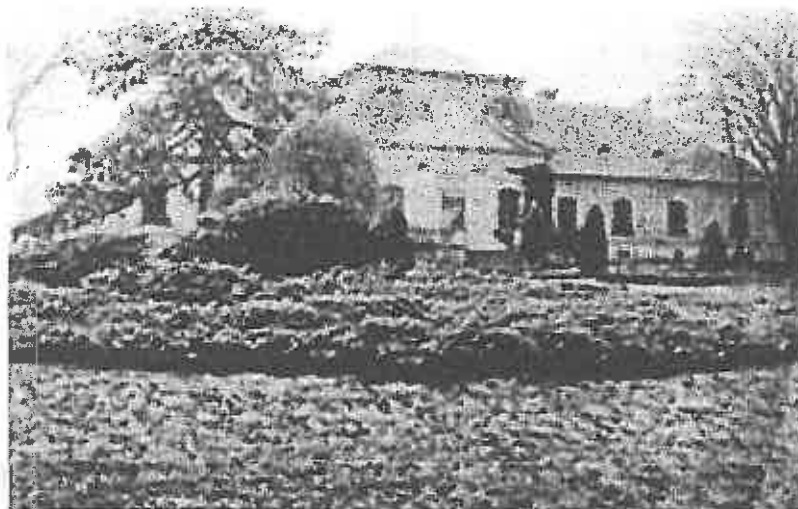
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Увидом у документацију Покрајинског завода за заштиту природе (стари регистар бр. 104) утврђено је да је Завод за заштиту природе Србије дана 08.01.2001. године, предметом бр. 02-6/МБ/МБ упутио Скупштини општине Кањижа предлог да се скине заштита због тога што је највећи део парка посечен, зарастао подрастом и коровом, а концепција парка уништена. У прилогу предмету Завод је доставио Нацрт акта о скидању заштите. Међутим, одговор о решавању овог питања Завод никада није добио од Општине Кањижа.

У поступку ревизије 2014. истраживана је доступна документација (Службени листови Скупштине општине Кањижа из периода од 2005 до 2014. године са општинског сајта). Како Службени листови из периода од 2001 када је предлог упућен општини до 2005. године нису доступни јавности, у неколико наврата смо се обраћали надлежнима телефонски, електронском поштом и одласком у зграду општине Кањижа у циљу добијања информације о томе да ли је заштита скинута. Међутим нисмо добили одговор.

Изласком на терен утврђено је стање објекта и према томе дат овај предлог.

Парк у Хоргошу обухвата површину од око 3 ha 14 a 26 m². Компарацијом старих фотографија и стања на терену може се закључити да је парк у великој мери изгубио свој идентитет. Партерно уређење са почетка двадесетог века није очувано.



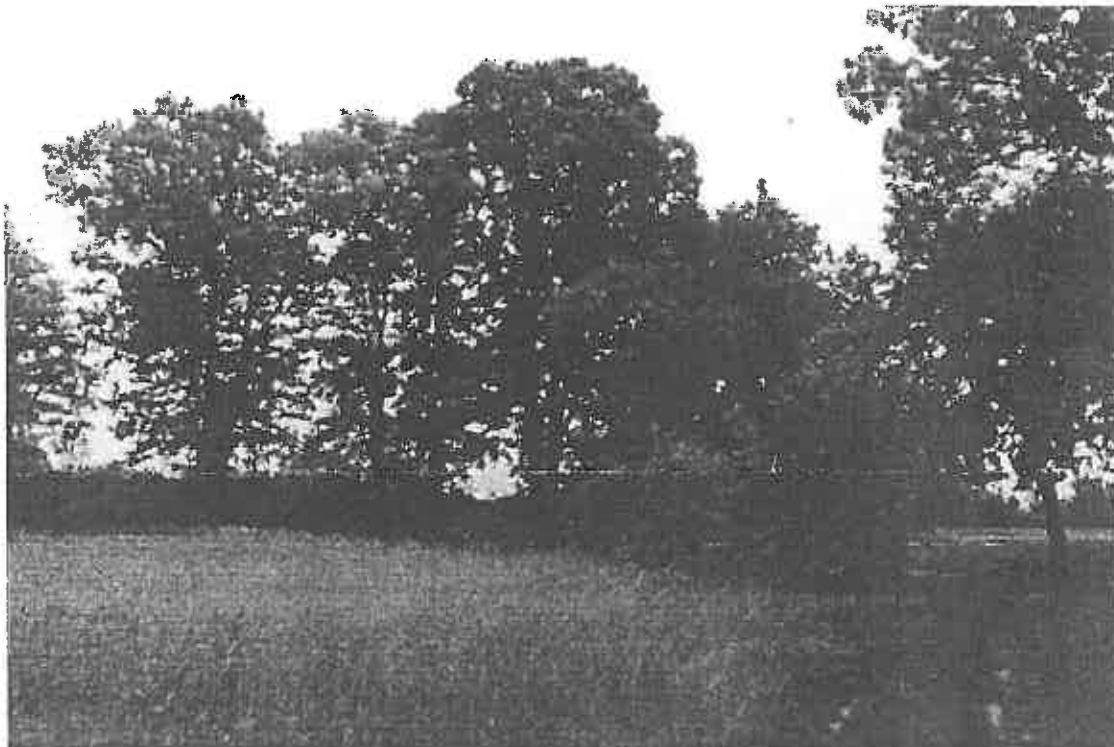
Сл. 1: Изглед Парка испред двораца Карас – стара фотографија



Сл. 2: Изглед парка испред двораца Карас 2014. године

Главне стазе су очуване јер воде од улаза у парк ка дворацу, али распоред споредних стаза и организацију простора из времена када је парк био уређен није могуће наслутити.

Здравствено-кондиционо стање дендрофлоре је већином лоше, а о декоративности тешко да се може говорити. У жељи да се издвоје макар појединачна стабла за заштиту као споменик природе извршен је преглед свих индивидуа дендрофлоре у парку. По виталности се истичу стабала храста лужњака (Сл. 3.) на југоисточној ивици парка која највероватније потичу још од првобитног уређења. Међутим, обзиром на то да су сађена на малом међусобном растојању, нису правилно развијена и тешко да би могла парирати другим стаблима те врсте у нашим парковима и на зеленим површинама које се налазе под заштитом државе. Због тога нису предложена за заштиту.



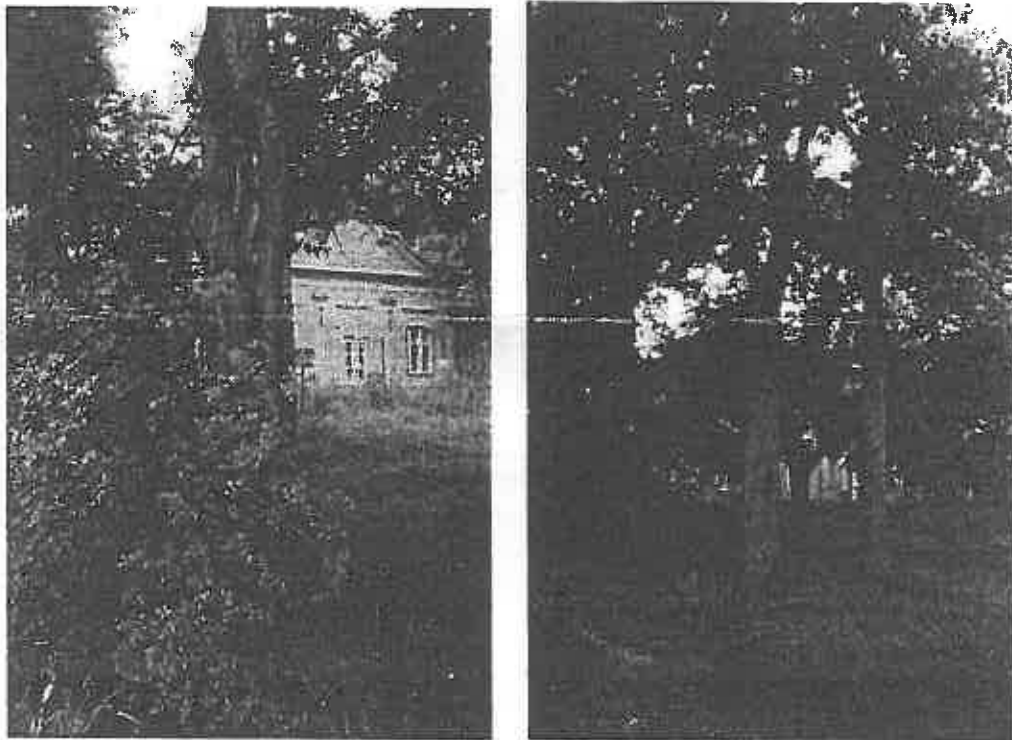
Сл. 3: Стабла храста лужњака у Парку у Хоргошу 2014. године

Старо стабло софоре (*Sophora japonica* L.) је нарушене виталности и естетике.



Сл. 4: Солитерно стабло софоре 2014. године

Примерци белог јасена (*Fraxinus excelsior* L.) су оштећени углавном ломовима грана узрокованих невременом и смањеном виталношћу због одсуства мера неге и заштите у дугогодишњем периоду.



Сл. 5 и 6: Стабла белог јасена у Парку у Хоргошу 2014. године

На простору парка забележена је група млађих стабала беле тополе (*Populus alba* L.) испред двораца и келреутерије (*Koelreuteria paniculata* Lam.).

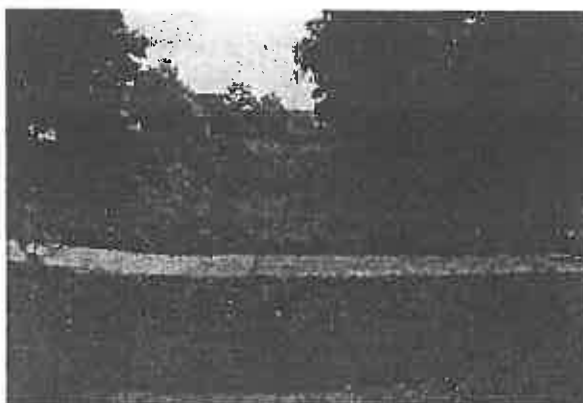
Местимично заступљен шимшир (*Buxus sempervirens* L.) представља остатке некадашњег решења парка које се данас може само наслутити у извесним сегментима простора. Од сађених жбунастих врста поред шимшира, присутан је јоргован (*Syringa vulgaris* L.).

Сва наведена дендрофлора представља добру основу за хортикултурно уређење околине двораца, али сама по себи нема посебну вредност за законску заштиту. У циљу пејзажно – архитектонске обраде простора парка, препорука је да се стилски усклади са трендовима у хортикултури XVIII века и иницијалним уређењем како би се формирала смисаона целина објекта дворца и окружења. У том смислу треба користити старе фотографије, копије катастарских планова и топографске карте уколико су очуване.

Од осталих елемената уређења старог поседа Карас задржала се зидана ограда, која је на северозападној страни поседа надсвођена стилизованим зиданим луком изнад капије (Сл. 7).



Са источне стране поседа налази се канал. Овакви канали грађени су у циљу акумулирања воде потребне за заливање паркова. У време ревизије заштите 2014. није било воде у каналу.



Због свега наведеног, након извршене ревизије, закључено је да треба скинути заштиту са овог природног подручја. Предлог за скидање заштите биће упућен Скупштини општине Кањижа.

Доставити:

- архиви Завода
- документацији Завода (Парк у Хоргошу)

Мирјана Млађеновић,

Мирјана Млађеновић
стручни сарадник